

Pál Benkő overleden

Op maandag 26 augustus is op 91-jarige leeftijd de Hongaars-Amerikaanse schaker Pál Benkő overleden. Pál Benkő werd geboren in Frankrijk als kind van Hongaarse ouders, ging daarna met zijn ouders terug naar Hongarije, ontvluchtte daar op latere leeftijd het communistische regime en vestigde zich in de Verenigde Staten. Hij is in de schaakwereld vooral bekend als promotor van het Wolgagambiet (1.d4,Pf6 2.c4,c5 3.d5,b5), dat vooral populair is onder gevorderde schakers, die houden van agressief spel. In de meeste landen is het Wolgagambiet bekend onder de naam “Benkogambiet”. Puntjes op de O is voor Amerikanen te moeilijk, vandaar.

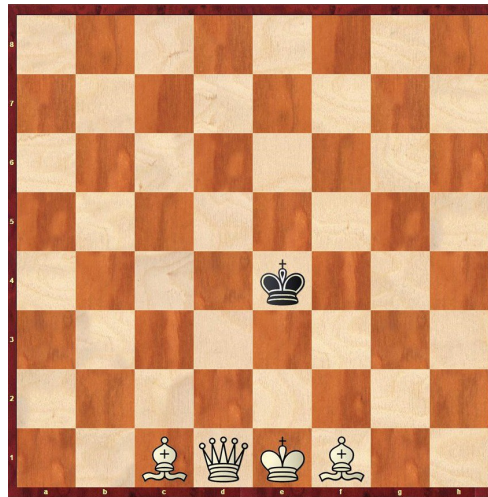

Pál Benkő

Benkő was in zijn gloriejaren een absolute wereldtopper, die elke wereldkampioen van zijn tijd wel een keer verslagen heeft. Van groot belang voor de geschiedenis van de schaaksport was zijn rol in het interzonaal toernooi van 1970. Hij meldde zich daar voor af, zodat een jong talent genaamd Bobby Fischer zijn plaats kon innemen en... doorstootte naar de wereldtitel. Zonder het terugtreden van Benkő had Fischer in 1972 nooit wereldkampioen kunnen worden.

Benkő heeft ook verschillende schaakboeken geschreven en gold als een autoriteit op het gebied van eindspelen. Maar ook in de openingstheorie heeft hij zijn sporen achtergelaten. Behalve het al genoemde Wolgagambiet, alias Benkogambiet, is ook de Benkő Opening (1.g3) naar hem vernoemd. Een opening waar Benkő zelf onder andere Bobby Fischer nog mee verslagen heeft. Over gaat de Benkő Opening meestal over in een andere opening, zoals de Réti of het Catalaans. Op 15-jarige leeftijd bedacht Benkő een schaakprobleem, wat schakers nog decennia lang bezig zou houden. Dit zelfbedachte schaakprobleem legde hij in 1968 tijdens de Olympiade in Lugano voor aan zijn vriend Bobby Fischer en wedde met hem dat Fischer het niet binnen een half uur kon oplossen. Benkő won de weddenschap. Het schaakprobleem is daarmee de geschiedenis ingegaan als de “Fischer Challenge”.

Dit schaakprobleem was het volgende:

De opgave luidt: wit geeft mat in 3.

Aangezien Fischer er al moeite mee had, is het vermoedelijk beter de oplossing er meteen maar bij te vermelden. De sleutelzet is 1.Lf1-c4. Opmerkelijk genoeg de zet die Fischer in de opening nooit speelde, omdat hij geen liefhebber was van de Italiaanse opening. Het vervolg:

1...,Ke4-f5 2.Dd1-f3+,Kf5-g6 3.Df3-f7# of
1...,Ke4-e5 2.Dd1-d5+,Ke5-f6 3.Dd5-g5#.

Wereldkampioen is Benkö nooit geworden, maar hij heeft de schaakwereld verrijkt met creatieve ideeën en vele schitterende partijen.